

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Mfv.I.10.009/2020/4.

A tanács tagjai: . Hajdu Edit a tanács elnöke
Dr. Gál Attila előadó bíró
Dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna
bíró

A felperes: felperes neve
.

A felperes képviselője:
SBGK Ügyvédi Iroda
. Szamosi Katalin ügyvéd

Az alperes: alperes neve

Az alperes képviselője:
. kamarai jogtanácsos

A per tárgya: felmentés jogellenessége és jogkövetkezményei

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: alperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:
Fővárosi Törvényszék 8.Kf.650.180/2019/5.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:
Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 52.M.112/2017/49.

Rendelkező rész

A Kúria a Fővárosi Törvényszék 8.Kf.650.180/2019/5. számú ítéletének azon rendelkezését, amellyel a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 52.M.112/2017/49. számú ítéletének az alperest 5.218.000.-Ft végkielégítés megfizetésére kötelező döntését helybenhagyta, hatályon kívül helyezi a perköltségre és illetékre is kiterjedően, az elsőfokú ítéletet e részében megváltoztatva a

felperes végkielégítés megfizetésére irányuló keresetét elutasítja, egyebekben a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg a felperesnek 850.000 (nyolcszázötvenezer) forint és 229.500 (kettőszázhuszonkilencezer-ötszáz) forint áfa együttes első-, másodfokú és felülvizsgálati eljárási költséget.

A 938.880 (kilencszázharmincnyolcezer-nyolcszáznyolcvan) forint elsőfokú, 1.251.840 (egymillió-kettőszázötvenegyezer-nyolcszáznegyven) forint másodfokú és 1.564.800 (egymillió-ötszázhatvannégyezer-nyolcszáz) forint felülvizsgálati eljárási illeték az államot terheli.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A felperes 2007. március 1-től állt az alperesnél közszolgálati jogviszonyban körzetes építész munkakörben. 2015. december 1-től építésügyi irodavezetőnek nevezték ki főosztályvezetői besorolással.
- [2] A munkaköri leírása szerint a felperest megillette a kiadmányozási jog jegyzői intézkedés szerint, továbbá kötelezettségvállalási, utalványozási, ellenjegyzési, intézkedési jog, saját feladat- és hatáskörben. A munkakörébe B.... F... ... K.... Ö.... illetékességi területén az építési hatósági engedélyezési, egyéb építésigazgatási feladatok koordinálása, az előadók munkájának ellenőrzése, az iroda feladatkörébe tartozó döntések végrehajtásáról szóló jelentések készítése tartozott. Feladata volt továbbá, hogy a kiadmányozás során ellenőrizze az építésügyi ügyintézők munkáját.
- [3] Az egyes jegyzői hatáskörbe tartozó ügyek kiadmányozási jogának átruházásával kapcsolatban a jegyzői intézkedés azt tartalmazta, hogy a 2004. évi CXI. törvény (továbbiakban: Ket.) 71/A. § szerinti függő hatályú határozat kiadmányozását az építésügyi iroda előtt folyamatban lévő ügyben az irodavezető végzi.
- [4] O...-J... N... 2016. június 3-án az 1024. B...., K.... K.... utca ... számú többlakásos lakóépület .. emelet .. szám alatti lakás erkélyének bővítéséről építési engedély iránti kérelmet terjesztett elő a B.... F.... ... K.... Ö.... jegyzőjénél mint elsőfokú hatóságnál. Az építési engedélyeztetési eljárás ügyintézője B... Gy.... körzetes építész volt.
- [5] A kérelem alapján B... Gy.... 2016. június 8-án számon függő hatályú határozatot hozott, amelyhez akkor kapcsolódnak joghatások, ha 2016. augusztus 5-ig az ügy érdemében nem születik döntés, vagy az eljárást nem szüntetik meg. Ebben az esetben az építettöt

megilleti a kérelemben jelölt jog gyakorlása. A határozatot a felperes nem kiadmányozta.

- [6] A függő hatályú határozat hatályosult, így az építtető „a hatóság hallgatása folytán” jogosultságot szerzett az erkély bővítésére 2016. augusztus 21-től.
- [7] **S... L.... B....**, a szomszédos **K... K... utca ... szám** alatti ingatlan lakója 2016. október 17-én jelezte, hogy az eljárásba ügyfélként be kíván lépni, és panaszt terjesztett elő arra hivatkozva, hogy ügyfélként a bejelentkezését az eljárásban nem tették lehetővé, nem kapott értesítést az építésügyi eljárásról.
- [8] **S... L.... B....** panaszának napján az építésügyi aktában ... alszám alatt elkészült egy építési engedélyt megadó határozattervezet, amelyet nem írtak alá.
- [9] 2016. október 20-án helyszíni jegyzőkönyvet vettek fel a **K... K... utca ...**, valamint a ... szám alatti ingatlanban, majd 2016. október 26-án ...-as sorszámon határozattervezet készült, amely építési engedélyt adott volna **O...-J... N...** építtetőnek az erkély bővítésére.
- [10] A felperest - pár napos szabadságáról visszatérve - **Cs... F... É...** tájékoztatta 2016. november 2-án a **K... K.... utca ... szám** alatti ingatlannal kapcsolatos kérelemről. Ezen a napon a jegyző tájékoztatást kért a felperestől, amelyre ő november 3-án válaszolt. A jegyző számára a tájékoztatás nem volt kielégítő, ezért még aznap telefonon pontosítást kért, majd november 4-én igazoló jelentés tételére hívta fel.
- [11] A felperes 2016. november 8-án elektronikus levélben tájékoztatta a jegyzőt arról, hogy a probléma kipattanását követően az igazoló jelentés kötelezettségétől függetlenül az alábbi intézkedést kívánja tenni:
„ A panaszos ügyféli jogállási kérelmet végzésben elfogadjuk.
A függő hatályú döntést saját hatáskörben visszavonjuk.
Az építési tevékenységet leállítjuk.
Az építésfelügyeletnek át tesszük a szabálytalan kivitelezés miatt.
Az építési engedélykérelmet elutasítjuk és felhívjuk a fennmaradási kérelem benyújtására. A fennmaradási engedélyezési eljárás során a katasztrófavédelem szembesül, miszerint a tűzvédelmi dokumentációban megvezették.
A kolléga trehány munkájára nincs mentség.”
- [12] 2016. november 9-én az elsőfokú hatóság számú határozatával saját hatáskörben visszavonta a függő hatályú határozatát, ezzel egyidejűleg a számú határozatban elutasította az építtető építés engedély iránti kérelmét, valamint a számú végzésével az építés leállításáról és a használat megtiltásáról rendelkezett.
- [13] A felperes a jegyző felhívására az igazoló jelentést november 10-én készítette el.
- [14] 2016. november 27-én a felperes megkereste a főépítészt, hogy a nem megfelelő tervdokumentáció miatt fenntartja-e a településképi véleményét a **K... K... utca 29. számú** épület vonatkozásában, valamint ugyanezen a napon megkereste a **K.....** Igazgatóságot is,

hogyan fenntartja-e a pozitív szakhatósági véleményét a tervdokumentációs problémákra tekintettel, továbbá megkereste a **V... M... É... E... B...**hoz fordult.

- [15] Az alperes 2016. december 9-én kelt felmentéssel a közszolgálati tisztviselőkről szóló 2011. évi CXCV. törvény (Kttv.) 63. § (2) bekezdésének e) pontjára hivatkozással felmentéssel bizalomvesztés címén 2017. február 11-ei hatállyal a felperes közszolgálati jogviszonyát megszüntette. Mentésítette a felmentés teljes időtartamára a munkavégzési kötelezettség alól és rögzítette, hogy a Kttv. 69. § (9) bekezdés e) pontja alapján nem jogosult végkielégítésre.
- [16] Az intézkedés indokolásában pontosan és részletesen rögzítette a számú, a K... K.... utca emelet .. építési ügy anyagát az iratok alapján. A munkáltatói jogkör gyakorlójának intézkedései közül kiemelte, hogy 2016. november 2-án megkérte az **É... I...** vezetőjét, hogy a fenti építési engedélyezési ügyben történetekről tájékoztassa. A felperes november 3-án válaszolt, azonban ez a levél nem adott teljes körű tájékoztatást. A munkáltató szerint a levél „a művészt becsületét” védi, nem kezeli az eset komplexitását. November 4-én igazoló jelentést kért a felperestől, melyben rögzítette, hogy térjen ki az alábbiakra:
1. A beadott tervdokumentáció a szomszédos (**K... K... utca ...**) épület magasságát nem a valóságnak megfelelően tartalmazza. A kérelemhez benyújtott fotódokumentáción jól látszik a szomszédos épület tűzfala, illetve magassága. Hogyan történhetett meg, hogy nem tisztázták ezt az ellentmondást, sőt 2016. július 14-én tartott helyszíni szemlén sem észlelték az eltérést?
 2. Az építtető a kérelmező joggyakorlására jogosultságot augusztus 6-ával szerzett, ez azt jelenti, hogy „a hatóság hallgatásával” függő hatályú döntés eredményeképpen keletkezett építési jogosultság. Amennyiben igen, akkor mi a magyarázata annak, hogy egy - viszonylag - egyszerű megítélésű ügyet nem tudtak határidőben elintézni, mi történt a kérelmező által lerótt illetékekkel?
 3. A **K... K... utca ...** szám alatti ingatlan egyik lakója, akinek jogát, jogos érdekét az ügy érinti, nem kapott értesítést az építésügyi eljárásról. Önök az eljárást megindító végzést az ingatlan 16 tulajdonosának és két hasznélvezőjének küldték meg. Milyen indokok alapján döntöttek úgy, hogy csak az érintett társasház lakói kapjanak értesítést, a szomszédos ingatlanok tulajdonosai pedig nem? Mi ebben az iroda gyakorlata? Ki járt el az **É... I...** részéről, és milyen szerepe, felelőssége van a jelenlegi helyzet kialakulásában?
- A felhívásra az igazoló jelentést november 10-én készítette el a felperes, tehát az indokolás szerint ekkor már tisztában volt az ügy lényeges körülményeivel.
- A felmentés a felperes terhére róta, hogy az „építési engedély megadását megtagadó 2016. november 9-én kelt határozat a rendelkező részében és indokolásában is tartalmazza a településképi hozzájárulásra, illetve tervtanácsi álláspontra való hosszabb-

rövidebb hivatkozást, és pontos eligazítást ad a fennmaradási engedély megkérésének lehetőségével kapcsolatban. Ezek így együtt egy közigazgatásban nem jártas személy számára (laikus ügyfél) azt a látszatot kelthetik, hogy - a szövegben foglaltaktól eltérően - a döntés valójában arra ösztönzi a határozat címzettjét, hogy legalizálja a szabálytalanul létrehozott építményt, hiszen szinte minden feltétel adott hozzá, csak némi eljárási probléma miatt nem lehet megadni az engedélyt. Fontos körülmény, hogy az erkély addigra teljesen elkészült, az iroda hiába tiltotta meg a használatát, az építtető mégis zavartalanul használja.

Az indokolás szerint a munkáltatói jogkör gyakorlójában a következő kérdések fogalmazódtak meg:

1. Amennyiben az **É... I...** vezetője nem ismerte az ügyet vagy annak részleteit, így arról sem volt tudomása, hogy eljárási szabálytalanságok történtek, ebben az esetben vezetőként nem, vagy nem megfelelően képviselte a vezetői által képviselt szakmai értékeket, és ez oda vezetett, hogy - a hivatal történetében példátlan módon - függő hatályú döntésben foglalt határnap eltelte építési jogosultságot keletkeztetett. Ez megengedhetetlen és alkalmas arra, hogy az irodavezetőbe vetett bizalom megrendüljön.

2. Amennyiben az **É... I...** vezetője ismerte az ügyet, úgy még nagyobb a probléma. A közigazgatás egy olyan hivatás, amely feltétlenül igényli a köz bizalmát. Mindent meg kell tenni annak érdekében, hogy az állampolgárok higgyenek a hivatal, a vezető, az ügyintéző jogszerű működésében, pártatlanságában, elfogulatlanságában. Nem engedhető meg olyan ügyintézés, amely akár csak kérdéseket is felvethet a szakszerű és pártatlan ügyintézéssel kapcsolatban.

Kifejtette, hogy a felperes egyetlen alkalommal sem vállalt felelősséget az elkövetett hibákért, illetve a hibák kijavítása nem szakszerűen történt. Az eljárást lezáró - építési engedélyt meg nem adó - határozatban szükségtelenül és zavaró módon hivatkozik két alkalommal is arra a településképi véleményre, amelyre a tervezett építési tevékenységet engedélyezésre javasolja, valamint a hivatkozott településképi vélemény ugyanazokra a tervekre alapoz, amelyekről éppen ebben a határozatban mondja ki az iroda, hogy bizonyos részük nem felel meg a valóságnak.

Mindezekkel a felperes az **É... I...** vezetőjeként megszegve a Kttv. 76. § (2) bekezdésben foglaltakat, nem a vezetői iránti szakmai lojalitással látta el feladatát. Szakmai értékek iránti elkötelezettsége a vizsgált ügyben nem volt meg, hiányzott a szakmai elhivatottsággal történő fegyelmezett és lényeglátó feladatvégzés. A konkrét ügyben végzett tevékenység alkalmas arra, hogy megingassa a közigazgatás pártatlanságába vetett hitet azzal, hogy csak az egyik félnek kedvező döntés született, figyelmen kívül hagyva az ügy többi szereplőinek jogát, jogos érdekét.

A felperes keresete és az alperes ellenkérelme

- [17] A felperes keresetében kérte a felmentés jogellenességére tekintettel a Kttv. 193. § (5) bekezdése alapján 20 havi illetményének megfelelő átalány-kártérítés, valamint 10 havi illetménynek megfelelő összegű végkielégítés megfizetését annak figyelembevételével, hogy a közszolgálati jogviszonya az öregségi nyugdíjra való jogosultság megszerzését megelőző öt éven belül szűnt meg.
- [18] Keresete indokául előadta, hogy 2016. november 2-án értesült először a **K... K...** utca ... szám alatti építkezéssel kapcsolatos problémákról, ezt követően haladéktalanul intézkedni kezdett. Az ügyintéző nem jelezte neki, hogy bármi probléma lenne ezzel az engedéllyel, és az ellenőrzés során derült ki számára, hogy 2016. október 17-én az építkezés megkezdését követően már panasz érkezett szóban és írásban is. Az ellenőrzés során állapította meg, hogy az építési engedélyben a dokumentáció nem megfelelően ábrázolja a **K... K...** utca ... szám alatti ingatlan belső udvarát és a csatlakozó épületszárnyakat. Az eljárásba bevont katasztrófavédelmi szakhatóság az erkély felújítási építési engedély megadásához tűzvédelmi szempontból megtévesztő tervdokumentáció alapján járult hozzá. Hangsúlyozta, hogy minden szükséges intézkedést megtett ezt követően az ügyben.
- [19] Keresete összezszerűségét azzal indokolta, hogy a 20 havi átalány-kártérítés áll arányban az öt ért sérelemmel, míg a végkielégítés körében arra hivatkozott, hogy a közszolgálati jogviszonya 1999. április 1-től állt fenn, és az öregségi nyugdíjra való jogosultság megszerzését megelőző öt éven belül szűnt meg, így ennek figyelembevételével 10 havi végkielégítés illeti meg.
- [20] Az alperes a kereset elutasítását kérte. Ellenkérelmében elsődlegesen arra hivatkozott, hogy a kereset elkésett. Az ügy érdemében kifejtette, hogy a munkáltatói intézkedésben a jogszabályoknak megfelelően járt el. A felperes a hibákat „eltussolni, bagatellizálni” akarta és a munkáltató elveszítette benne a bizalmát. A hibák kijavítása nem szakszerűen történt meg, és az adott ügy kapcsán hiányzott a felperes részéről a szakmai elhivatottsággal történő fegyelmezett és lényeglátó feladatvégzés.

Az első- és másodfokú ítélet

- [21] A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 52.M.112/2017/49. számú ítéletével kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 20 havi illetménynek megfelelő átalány-kártérítés címén 10.436.000 forintot, végkielégítés címén 5.218.000 forintot, ezen összegeknek 2017. február 11. napjától számított törvényes késedelmi kamatát. Rendelkezett a perköltség, illetve az eljárási illeték viseléséről.
- [22] Az ítélet indokolásában elsődlegesen a kereset indítás határidejét

vizsgálta meg, melyről megállapította, hogy a keresetlevél benyújtása határidőben történt.

- [23] Az ügy érdemére vonatkozóan hivatkozott a Kttv. 63. § (2) bekezdés e) pontjára, 63. § (3) bekezdésére, 66. § (1) bekezdésére, 69. § (1) bekezdésére és (9) bekezdés e) pontjára, 76. § (2) bekezdésére, 193. § (3) és (5) bekezdésére, 238. § (3) bekezdése, a Kúria 7/2016. számú munkaügyi elvi döntésében foglaltakra, valamint az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (Étv.) 48/A. § (5) (6) bekezdésére, az építésügyi és építésfelügyeleti hatósági eljárásokról és ellenőrzésekről, valamint az építésügyi hatósági szolgáltatásról szóló 312/2012. (XII. 8.) kormányrendelet 19. § (2) (3) (4) (5) bekezdésében foglaltakra.
- [24] Kifejtette, hogy az építési engedélyeztetési eljárás ügyintézője **B... Gy....** körzetes építész volt, ő küldte ki kiadmányozás nélkül a 2016. június 8-án kelt függő hatályú határozatot, valamint nem volt figyelemmel a függő hatályú határozat határidejének leteltére. Nem fogadta el **B... Gy....** azon előadását, hogy az érdemi döntés elmaradásának az volt az indoka, hogy **L... B...** sérelmezte az erkély bővítését, ugyanis a függő hatályú határozat 2016. augusztus 5-én hatályosult, míg a **L... B...** 2016. október 17-én nyújtotta be panaszát. A bíróság azt a következtetést vonta le az ezt követő határozattervezetektől és azok építésügyi aktában való elhelyezéséről, hogy ezekkel **B... Gy....** az eljárását kívánta „lefedni”.
- [25] Nem vitásan a felperes munkaköri feladatát képezte az előadók munkájának ellenőrzése is, azonban ha a munkáltató azt állapította meg, hogy a felperes nem tett eleget az őt terhelő ellenőrzési kötelezettségének, akkor a Kttv. 76. § (1) bekezdése alá tartozó kötelezettségszegés miatt a Kttv. 156. § (1) bekezdés alapján fegyelmi eljárást kellett volna indítania. E körben a munkáltatói jogkör gyakorlója az indokolásban úgy foglalt állást, hogy az ügyben lehetnek ugyan kötelesség megszegésére utaló jelek, de sem ez nem állapítható meg kétséget kizáró módon, sem pedig az, hogy az vétkesen történt volna, ezért mellőzte a fegyelmi eljárás megindítását.
- [26] A fegyelmi eljárás alapjául szolgáló kötelezettségszegés esetén is vizsgálni kell, hogy ez okozhatott-e a munkáltatóban bizalomvesztést. Az ellenőrzési kötelezettség elmulasztása azért nem szolgál bizalomvesztés alapjául, mivel egyetlen vezető ellenőrzési joga és kötelezettsége sem lehet parttalan, nyilvánvalóan nem állhatott minden ügyintéző mellett azok minden eljárásánál. Az ellenőrzési kötelezettség fő szabályként „szűrőpróba-szerű” lehet. A felperes munkaköri leírásának 8. pontja is azt írja, hogy az irodavezető kiadmányozás során ellenőrzi az építésügyi ügyintézők munkáját. Ebben az esetben **B... Gy....** ügyintéző nem fordult a felpereshez, sőt a felperest mint irodavezetőt kifejezetten megkerülte. A függő hatályú határozat kiadmányozásra nem került a felperes elé, így irodavezetőként nem

szerezhetett tudomást a határozatról, az ezzel kapcsolatos kötelezettségének sem tudott rajta kívülálló okból eleget tenni, ezért ez a munkáltatónál bizalomvesztéshez nem vezethet. Utalt továbbá **Cs... F... É...** tanúvallomására, aki alátámasztotta, hogy a probléma kipattanásáról tájékoztatta a szabadságról visszatérő felperest, tehát 2016. november 2-át megelőzően a kérdéses ügyről nem értesülhetett.

- [27] Az a körülmény, hogy a felperes által meghozott határozatok utóbb szakmailag helyesnek bizonyultak-e, a bizalmatlanság alapját nem képezhetik. Amennyiben a munkáltató szerint a felperes nem szakszerűen (a szakma szabályait megszegve) járt el, úgy ez a kötelezettségszegés fegyelmi eljárás alapját képezhette volna. A felperessel szemben kiadott felmentés időpontjában a másodfokú döntések még nem voltak ismertek, következésképp a felmentés indokának alapjául nem szolgálhattak.
- [28] Azzal, hogy az építési engedély megadását megtagadó 2016. november 9-én kelt határozat a rendelkező részben és az indokolásban tartalmazza a településképi hozzájárulásra, illetve a tervtanácsai álláspontra való hivatkozást, valamint pontos eligazítást ad a fennmaradási engedély megkérésének lehetőségével kapcsolatban a felperes csak pontos eligazítást adott a jogszabályoknak megfelelően. A határozatban bizonyos részek kiemelése a jegyző szerint azt a célt szolgálta, hogy az építtető figyelmét a felperes felhívja, ez azonban egy szubjektív vélemény, amely nem szolgálhat a bizalomvesztés alapjául.
- [29] A településképi hozzájárulás és tervtanácsai vélemény tekintetében a felperes a jogszabályi rendelkezések szerint eljárva hozta meg határozatát.
- [30] Értékelte az elsőfokú bíróság, hogy a jegyző többször is arra hivatkozott, hogy az ügyben „maszatolást” tapasztalt, ezt a kifejezését nem tudta a vallomásában konkrét tartalommal kitölteni.
- [31] A perben nem volt vitás, hogy a tervdokumentáció megtévesztő volt, a tervező nem a valóságot ábrázolta, a **T...** és a **K...** pedig az építési engedélyhez való hozzájárulást a megtévesztő dokumentáció alapján adta ki. Ezt alapul véve a felperes megtette a szükséges és lehetséges lépéseket 2016. november 25-én, amikor megkereste a főépítészt, a **K...**i **I....**ot, valamint a **V... M... É... E... B...**t is.
- [32] A felmentésben rögzítettek, mely szerint a felperes a november 3-ai levélben „a mundér becsületét” védi, objektíven nem értelmezhető megállapítás. Nem vehető figyelembe a felmentés azon indoka sem, hogy a felperes egyetlen alkalommal sem vállalt felelősséget az általa elkövetett hibáért. A tudomásszerzést követően a felperes a szükséges és lehetséges intézkedéseket megtette, ezért nem állapítható meg, hogy ne vállalta volna a bekövetkezett hibákért a felelősségét.
- [33] Az, hogy a munkáltatói jogkör gyakorlója többször szóvá tette, hogy a felperes nem fejezte ki az ügy kapcsán sajnálkozását, felmentési indokként nem szolgálhat, ez a munkáltatói jogkör gyakorlójának

szubjektív értékítéletét és elvárását fejezi ki a felperessel szemben. A jegyző nyilatkozatából az a következtetés volt levonható, hogy minden, a perbeli üggyel kapcsolatos eseményt saját szemszögéből nézve, saját személyére kivetítve ítélte meg, a korábbi üggyel kapcsolatos negatív tapasztalata és annak személyére nézve kivetített következményei okán, és maga sem vitatta, hogy a felperes felmentése ügyében szubjektív alapú döntést hozott.

- [34] Összefoglalóan rögzítette az elsőfokú bíróság, hogy a bizalomvesztésen alapuló felmentés nem felelt meg annak a bírói gyakorlat által kialakított és egyértelmű követelménynek, hogy a bizalmi viszony megrendülése, illetőleg megszűnése szubjektív értékítélet alapján nem, csak alapos és súlyos okok miatt, objektív tények alapján állapítható meg (EBD2016.M.7.). A munkáltatói jogkör gyakorlója szubjektív értékítélet alapján rendelkezett a felperes jogviszonyának bizalomvesztés okán történő megszüntetéséről.
- [35] A jogellenesség jogkövetkezménye körében a bíróság megállapította, hogy a felperes a kárenyhítési kötelezettségének eleget tett, az illetékes állami foglalkoztatási szervvel együttműködött, azok azonban részére nem tudtak felajánlani munkahelyet, tehát maga is keresett azt. A felperes a K..... Ö..... É... I... vezetői álláshelyét pályázta meg, továbbá 2018. május 10-én a f..... hivatalban elhelyezkedett.
- [36] Az átalány-kártérítés összegszerűségénél mérlegelte, hogy a felmentés időpontjában a felperes a 60. életévét betöltötte, így az elhelyezkedési lehetőségei csekélyek, tehát a munkáltató intézkedése a felperest súlyosan érinti. A felmentés időpontjában kilenc éve állt az alperesnél irodavezetői pozícióban, és a munkáltatói intézkedés kettévágta a közigazgatási karrierjét. Az új munkáltatónál jelentősen alacsonyabb beosztásban, beruházási szakreferensként tudott elhelyezkedni, és az illetménye is jelentős mértékben csökkent.
- [37] A bizalomvesztés miatti felmentés nem volt jogszerű, így a felperes jogosult volt a végkielégítésre, annak 10 havi mértékét az alperes nem vitatta.
- [38] Az alperes fellebbezése folytán eljáró Fővárosi Törvényszék 8.Kf.650.180/2019/5. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. Rendelkezett a perköltség, illetve a fellebbezési illeték viseléséről is.
- [39] Az indokolásban kifejtette, hogy helytállóan hivatkozott az elsőfokú bíróság arra, hogy „a vezetője bizalmát elvesztette” okra felmentés nem alapítható, ha a munkáltató fegyelmi eljárás megindítására alapot adó - a Kttv. 76. § (2) bekezdése körébe nem sorolható - kötelezettségszegéssel indokolja a kormánytisztviselő felmentését. A Kttv. 76. § (1) bekezdés a) pontjában foglaltak megsértése esetén a munkáltatónak fegyelmi eljárást kell lefolytatnia, és nem a jogviszonyt megszüntetnie bizalomvesztés címén. Kiüresítené a fegyelmi eljárásra vonatkozó jogszabályi rendelkezéseket, ha a munkáltató a kormányzati szolgálati jogviszonyból eredő kötelezettségek megszegését bizalomvesztésként

értékelné, és erre tekintettel felmentéssel szüntetné meg a kormánytisztviselő jogviszonyát (3/2016. (III. 21.) KMK vélemény 5. pont).

- [40] Kiemelte, hogy a munkáltatói jogkör gyakorlója a felmentés indoklását felvetésekre, feltételezésekre alapította. Kért két igazoló jelentést, amelyek tartalmával és az arra adott válaszokkal nem volt elégedett, mégsem vizsgálta ki, hogy mi volt az ügyben a felperes pontos szerepe, sem azt, hogy miképpen kellett volna eljárni az adott helyzetben. Az, hogy felvetések merültek fel, nem képezheti bizalomvesztés alapját. Súlyos következményeket magával vonó munkáltatói intézkedés nem alapítható feltételezésre, a munkáltatói jogkört gyakorló szubjektív érzetére, az intézkedést objektív tényekkel, körülményekkel kell a munkáltatónak alátámasztani.
- [41] **B... Gy....** az eljárás során elismerte, hogy az ügyben több ponton mulasztást követett el, a a függő hatályú határozatot nem kiadmányozták, és nem volt figyelemmel a határidejének leteltére. Ezek a jelentések a felmentés közlését megelőzően születtek, és a munkáltató rendelkezésére álltak, tehát kellő körültekintés mellett azokat a joggyakorló is megismerhette volna. Ha úgy ítélte meg, hogy a felperes magyarázata az elkövetett hibákról és ezek következtében kialakult helyzetről nem elegendő, módjában állt a további vizsgálat lefolytatása, illetve esetlegesen fegyelmi eljárás keretében ezek tisztázása.
- [42] Az ellenőrzési kötelezettség elmulasztásával kapcsolatban az alperes arra hivatkozott, hogy a felperestől, mint irodavezetőtől elvárható volt egy olyan ellenőrzési rendszer kialakítása, amely alkalmas lett volna a függő hatályú határozatok indokolatlan hatályosulásának megelőzésére egy általános, folyamatba épített ellenőrzés kiépítésével. A felmentés indoklásában erről az elvárásról nem esik szó, és nem hagyható figyelmen kívül az sem, hogy az építésügyi és építésfelügyeleti hatósági eljárásokról és ellenőrzésekről, valamint az építésügyi hatósági szolgáltatásról szóló 312/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet értelmében az építésügyi hatósági szolgáltatás az rendszeren keresztül valósul meg. Ez a rendszer az építtető részére elektronikus tárhelyet biztosít, és az ellenőrzés is csak ezen keresztül valósulhat meg. Az **O... E... D...** rendszerbe egy „általános kontrollrendszer (folyamatba épített ellenőrzés)” irodavezetői beépítése nem lehetséges. Az irodavezető a kiadmányozás során ellenőrizheti az ügyintéző munkáját, azonban a perbeli esetben az ügyintéző nem tartotta be a kiadmányozás sorrendjét, ezért erre a felperesnek sem módja, sem lehetősége nem volt. Ha a munkáltató azt állapította volna meg, hogy a felperes nem tett eleget az őt terhelő ellenőrzési kötelezettségének, a Kttv. 76. § (1) bekezdése alá tartozó kötelezettségszegés miatt fegyelmi eljárást kellett volna indítania.
- [43] Alaptalanul sérelmezte az alperes az elsőfokú ítéletnek a felperes által meghozott „korrigáló” határozatokkal kapcsolatos

megállapításait. Az a körülmény, hogy a határozatok utóbb helyesnek bizonyultak-e, a bizalmatlanság alapját nem képezheti. Ha a munkáltatói jogkört gyakorlónak az volt az álláspontja, hogy a felperes nem szakszerűen járt el a hibák kijavítása érdekében, úgy ez a kötelezettségszegés fegyelmi eljárás alapját képezhette volna.

- [44] Helytállóan fejtette ki az elsőfokú bíróság, hogy a jogszabály által előírt tartalmi elemek szerepeltetését az alperes alappal nem kifogásolhatja. Iratellenesen hivatkozott arra az alperes, hogy a valós tervek megismerése birtokában a tervtanács a hozzájárulását visszavonta 2016 novemberében. Az iratokból kitűnően a felperes november 25-én kereste meg a főépítést azzal, hogy a benyújtott építészeti műszaki terv nem tartalmazott a kérelem elbírálásához elegendő információt, illetve a benyújtott adatok megtévesztőek voltak, ebből pedig az következik, hogy a tervtanács a korábbi hozzájárulását a határozat meghozatala előtt nem vonhatta vissza.
- [45] Az építési engedélyt megtagadó határozatban nem keltette azt a látszatot a felperes, hogy arra ösztönzi a határozat címzettjét, hogy legalizálja az építményt. A felperes a jogszabályi kötelezettségének tett eleget, amikor kellő és szükséges tájékoztatással látta el az építtetőt. A munkáltatói jogkör gyakorlója szubjektív véleménye nem minősül bizalomvesztésre okot adó objektív ténynek.
- [46] A törvényszék elfogadta az elsőfokú bíróság azon megállapítását, hogy a „maszatolás” nem objektív kategória, a jegyző amennyiben úgy ítélete meg, hogy a felperes az igazoló jelentésben nem tárta fel az építési üggyel kapcsolatos teljes igazságot, úgy lehetősége volt a történetek kivizsgálására, a helyzet tisztázására.
- [47] Elfogadhatónak tartotta a törvényszék azt az alperesi érvelést, hogy a jegyző joggal tartotta fontosnak a saját személye mikénti megítélését, hiszen a jegyző személyének negatív megítélése egyet jelent a B.... ... K.... É..... negatív megítélésével. Egyetértett azzal is, hogy a bizalomvesztés a munkáltatói jogkör gyakorlójában, jelen esetben a jegyzőben alakulhat ki, hiszen az egyén által hozott döntés minden esetben szubjektív abban az értelemben, hogy az az egyén saját meggyőződésén alapul. Azt az alperesi álláspontot azonban nem fogadta el, hogy a per során a felmentési okiratban szereplő indokok valódiságát és okszerűségét megfelelően bizonyította volna, illetve hogy bizonyította volna azt, hogy az okiratban megjelölt körülmények objektív alapon vezettek a munkáltatóban a bizalomvesztés kialakulásához. Megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a bizalomvesztés körében helytállóan értékelte a bizonyítékokat és tanúvallomásokat, helytállóan foglalt abban állást, hogy a bizalomvesztés objektív okai az adott esetben nem állapíthatók meg.
- [48] A felperes kárenyhítési kötelezettségének eleget tett, a 20 havi átalány-kártérítés a jogszabályoknak megfelelő mértékű.
- [49] Helytállóan ítélte az elsőfokú bíróság a végkielégítéssel kapcsolatos álláspontját, mivel a bizalomvesztés miatt kiadott felmentésre tekintettel nem részesült végkielégítésben, és ebből

következően, ha ezen a jogcímen kibocsátott felmentés jogellenes, úgy végkielégítésre a felperes jogosulttá vált.

Az alperes felülvizsgálati kérelme és a felperes ellenkérelme

- [50] Az alperes felülvizsgálati kérelmében elsődlegesen a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és a „jogszabályoknak megfelelő új határozat hozatalát” kérte akként, hogy az elsőfokú ítélet megváltoztatásával a Kúria a felperes keresetét utasítsa el és kötelezze perköltség megfizetésére. Másodlagosan kérte, hogy a jogerős ítélet hatályon kívül helyezésével és a „jogszabályoknak megfelelő új határozat meghozatalával” az elsőfokú ítéletet részben megváltoztatva a marasztalási összeget a felperes 13 havi illetményének megfelelő összegre, 6.783.400 forintra csökkentse.
- [51] Álláspontja szerint a jogerős ítéletben sérült a Kttv. 63. § (2) bekezdés e) pontja, 66. §-a, 76. § (2) bekezdése, a 193. § (3) (5) (6) bekezdése, valamint a a polgári perrendtartásról 1952. évi III. törvény (Pp.) 206. § (1) bekezdése.
- [52] Az elsődlegesen felülvizsgálati kérelemmel kapcsolatosan arra hivatkozott, hogy a bíróság a bizonyítási eljárásban megállapított tényállásból okszerűtlen és jogszabályellenes következtetésre jutott. A felperes a felmentési okiratban megjelölt építéshatósági ügy kapcsán az eljárásában nem teljesítette a Kttv. 76. § (2) bekezdésben előírt kötelezettségét, mely szerint a feladatait a vezetője iránti szakmai lojalitással köteles ellátni, illetőleg az ugyanitt előírt szakmai elhivatottsággal történő fegyelmezett és lényeglátó feladatvégzés kritériumának sem tett eleget. A felperes elvesztette a vezetője bizalmát, ezért az alperes a közszolgálati jogviszonyát a Kttv. 63. § (2) bekezdés e) pontjában előírt kötelezettségének eleget téve felmentéssel megszüntette.
- [53] A felmentési okirat egyértelműen tartalmazta a felmentéshez szükséges vezetői bizalomvesztés objektív okait, körülményeit, és a per során az alperes annak valóságát és okszerűségét bizonyította. Az elsőfokú bíróság azonban ezeket a bizonyítékokat megfelelő alátámasztás és indokolás nélkül egyoldalúan és túlzóan a felperes javára értékelte, ezzel megsértette a Pp. 206. § (1) bekezdésében foglaltakat.
- [54] A törvényszék tévesen jutott arra a következtetésre, hogy a munkáltató feltételezésekre alapította a megállapításait. A jogerős ítélet az alperes terhére rója, hogy a két igazoló jelentés bekérését és az építéshatósági ügyirat tanulmányozását követően nem folytatott le további vizsgálatot. A munkáltatói jogkör gyakorlójában éppen az a körülmény vezetett a bizalomvesztés kialakulásához, hogy a vezető beosztású, az építéshatósági eljárásokat lefolytató iroda működéséért felelős felperestől – aki számára a kinevezéskor az átláthatóságot fogalmazta meg a Kttv. 76. § (2) bekezdése szerinti legfőbb szakmai elvárásként – több

lépésben történt kérdésfeltevései ellenére sem kapott teljes körű, a feltett kérdésekben foglaltakat egyértelműen tisztázó válaszokat.

- [55] Az átláthatósággal mint a munkáltató által elvárt szakmai értékkel nem egyeztethető össze a felperesnek az a magatartása, hogy a tárgyi építéshatósági ügyben elkövetett szabálytalanságokat „baggatelizálni” próbálta, továbbá a problémás kérdéseket kikerülte, azokra homályos, tényeket elkerülő, a szabálytalanságokat „elmosó” válaszokat adott. A felperes ezen hibákat „eltusoló”, a jegyző által a per során „maszatolás”-ként említett magatartását jól példázza az is, hogy a jegyző csak utóbb, az elsőfokú eljárás során szerzett tudomást arról a jelentős körülményről, hogy a perrel érintett függő hatályú határozatot nem a felperes kiadmányozta. Az átláthatósággal össze nem egyeztethető felperesi magatartás vezetett többek között a bizalomvesztés kialakulásához.
- [56] Álláspontja szerint beláthatatlan következményekkel járna, és megengedhetetlen az, ha egy polgármesteri hivatal építéshatósági eljárásokat lefolytató osztályáról vezetői jóváhagyás nélkül lehet leveleket, köztük jogokat keletkeztető hatósági határozatokat kipostázni. A felperes mint vezető felelős volt azért, hogy az osztályról a jóváhagyása nélkül hatósági határozat ne kerülhessen ki.
- [57] A perbeli esetben a felperes az ellenőrzési kötelezettségét nem teljesítette, és ez oda vezetett, hogy egy építéshatósági eljárásban érdemi döntés nélkül keletkezett építési jogosultság. Az ellenőrzés körében az alperes nem azt állította – és nem is azt várta el a felperestől –, hogy az irodavezetői ellenőrzésének az rendszerben kell megvalósulni, tekintettel arra, hogy teljes körű ellenőrzés abban nem is lehetséges. Az irodavezetői ellenőrzés a rendszertől függetlenül megvalósítható, és az építéshatósági osztályon jelenleg is megvalósul. Lehetséges olyan rendszertől független, folyamatba épített vezetői ellenőrzés kidolgozása és alkalmazása, amely alkalmas arra, hogy kizárólag az osztályvezető jóváhagyásával kerülhessen minden határozat postázásra.
- [58] A felperes által meghozott korrigáló célzatú határozatok jogszerűtlenségére az alperes nem mint a bizalomvesztés alapjául szolgáló dokumentumokra hivatkozott, hanem annak igazolására csatolta a per anyagához, hogy igazolja azt, hogy a felperes az építéshatósági ügy kapcsán elkövetett hibák orvoslása során nem a munkáltató által képviselt szakmai értékeknek megfelelően járt el, a hibák kijavítása nem szakszerűen történt.
- [59] A per szempontjából kiemelkedő jelentőségű, hogy a határozat a tervtanács, illetve a településképi vélemény pozitív álláspontját annak ellenére emelte ki, hogy ekkor a felperes már tisztában volt azzal, sőt határozatában rögzítette is, hogy a tervek, amelyek alapján a tervtanács is megalkotta véleményét, illetőleg amelyeken a településképi vélemény alapult, részben nem feleltek meg a valóságnak. Az alperes a felmentési okiratában kifejezetten ezt említette.

- [60] A bírósági eljárás során a jegyző tanúként kifejtette, hogy mit értett „maszatolás” alatt. Eszerint az igazoló jelentésben nem szerepeltek olyan tények, amelyek világossá tették volna a történeteket, és a kialakult helyzetet. A felperes válaszaiban soha nem volt benne a teljes igazság.
- [61] Az első- és a másodfokú bíróság megalapozatlanul, a rendelkezésre álló bizonyítékok nem megfelelő értékelésével, azok egybevetésének hiányával jutottak arra a megállapításra, hogy nem álltak fenn a bizalomvesztés feltételei.
- [62] A másodlagos felülvizsgálati kérelemmel kapcsolatban előadta, hogy a per során a felperes kizárólag azt bizonyította, hogy regisztrált az állami foglalkoztatási szervnél, amely olyan igazolást állított ki számára, mely szerint 2017. április 25. és 2018. május 9. közötti időszakban nem tudott a részére megfelelő munkahelyet felajánlani. Ez azonban nem támasztja alá, hogy a felperes eleget tett a kárenyhítési kötelezettségének.
- [63] A kárenyhítési kötelezettség körében elvárható, hogy a köztisztviselő maga is aktívan keressen munkahelyet, és erre a felperes nem csatolt bizonyítékot. Az, hogy a B... K..... P..... H.....nál 2016. decemberben próbált vezető pozícióban elhelyezkedni, majd 2018 májusában a B.... F..... H.....nál tudott elhelyezkedni, a kettő időpont közötti másfél éves időszakra vonatkozóan nem igazolta a kárenyhítési kötelezettségében elvárt, aktív álláskeresői tevékenységet.
- [64] A bíróság által megítélt 20 havi illetménynek megfelelő átalány-kártérítés nem indokolt, a bíróság tévesen értékelte a jogsértés súlyát, illetve a felperes kárenyhítési kötelezettségét is.
- [65] Érvelése szerint a felperes részére az átalány-kártérítés összegén felüli végkielégítés megállapítása a Kttv. 193. § (5) bekezdésébe ütközik. Ezen rendelkezés alapján a köztisztviselő kizárólag átalány-kártérítésre jogosult, azonban a jogszabály sem elmaradt járandóságról, sem elmaradt végkielégítésről nem tesz említést, és a végkielégítés megfizetésére vonatkozó munkáltatói kötelezettség a Kttv. egyéb rendelkezéseiből sem vezethető le.
- [66] A Kttv. jogszabályi rendelkezéseit összességükben áttekintve megállapítható, hogy a végkielégítés jogintézménye arra az esetre szolgál, amennyiben a felmentés jogszerű, a funkciója a megszüntetéssel járó hátrányok kompenzálása. Ezzel szemben a jogellenes megszüntetés jogkövetkezményeként a Kttv. 193. § (5) bekezdésére, a 2 - 24 havi illetménynek megfelelő átalány-kártérítés, és kizárólag csak ez a jogkövetkezmény kerülhet meghatározásra. A végkielégítéssel szemben az átalány-kártérítés funkciója a jogellenes jogviszony megszüntetésből eredő hátrányok kompenzálása, és ebben benne foglaltatik az esetleges végkielégítés összege is. A Kttv. 193. (5) bekezdéséből nem következik, hogy az alperesnek kamatfizetési kötelezettsége állna fenn.
- [67] A felperes ellenkérelmében a felülvizsgálati kérelem elutasítását, a jogerős ítélet hatályban fenntartását, valamint az alperes perköltségben való marasztalását kérte.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [68] A felülvizsgálati kérelem részben, az alábbiak szerint megalapozott.
- [69] A Pp. 275. § (2) bekezdés alapján a Kúria a jogerős ítéletet csak a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálhatta felül.
- [70] A Pp. 272. § (2) bekezdése szerint a felülvizsgálati kérelemben meg kell jelölni azt a határozatot, amely ellen a felülvizsgálati kérelem irányul, azt, hogy a fél milyen tartalmú határozat meghozatalát kívánja, továbbá elő kell adni - a jogszabálysértés és a megsértett jogszabályhely megjelölése mellett -, hogy a fél a határozat megváltoztatását milyen okból kívánja.
- [71] A felülvizsgálati kérelem egymással szorosan összefüggő kötelező tartalmi kellékei tehát a jogszabálysértés és a megsértett jogszabályhely megjelölése, valamint annak kifejtése, hogy a fél a határozat megváltoztatását milyen okból kívánja. Ezen együttes törvényi feltételeknek a fél akkor tesz eleget, ha egyrészt a megsértett jogszabályhelyet konkrétan megjelöli, másrészt pedig a hivatkozott jogszabálysértést tartalmilag is körülírja, az erre vonatkozó jogi álláspontját részletesen kifejti, vagyis a jogszabálysértésre való hivatkozását indokait is ismerteti. Amennyiben a fél a felülvizsgálati kérelmében több, egymástól elkülönülő jogszabálysértésre hivatkozik, valamennyi hivatkozásának rendelkeznie kell az előzőekben meghatározott tartalmi követelményekkel. A jogerős ítélet több rendelkezése ellen irányuló felülvizsgálati kérelem esetén annak a törvényben előírt tartalmi kellékeket kérelmenként külön-külön kell tartalmaznia és ezek hiánytalan meglétét is a Kúria külön-külön vizsgálja (1/2016. (II. 15.) PK vélemény 3-6. pont).
- [72] A felperes felülvizsgálati kérelmében megsértett jogszabályhelyként a Kttv. 63. § (2) bekezdés e) pontját, 66. §-át, 76. § (2) bekezdését, 193. § (3) (5) és (6) bekezdését, valamint a Pp. 206. § (1) bekezdését jelölte meg.
- [73] A Kttv. 66. § (1) és (2) bekezdései értelmében bizalomvesztésnek minősül, ha a kormánytisztviselő a 76. § (2) bekezdésében meghatározott kötelezettségének nem tesz eleget. A bizalomvesztés indoka kizárólag a kormánytisztviselő magatartásában, illetve munkavégzésében megnyilvánuló és bizonyítható tény lehet.
- [74] A Kttv. 76. § (2) bekezdése szerint, ha a kormánytisztviselő vezetői iránti szakmai lojalitással köteles ellátni feladatait. Szakmai lojalitás alatt kell érteni különösen a vezető által meghatározott szakmai értékek iránti elkötelezettséget, a vezetőkkel és a munkatársakkal való együttműködést, a szakmai elhivatottsággal történő fegyelmezett és lényeglátó feladatvégzést.
- [75] A vezető iránti szakmai lojalitás lényegében a munkavégzés során a vezetővel való együttműködési kötelezettség részletező megfogalmazását jelenti, azaz azt, hogy a kormánytisztviselő a

tevékenységét a vezető utasításainak megfelelően látja el, azok érvényesülését saját aktív önálló tevékenységével köteles elősegíteni. A normaszöveg által megkívánt elkötelezettség ugyanis a kormánytisztviselő munkavégzésén „mérhető le”.

- [76] A bizalomvesztésre alapított felmentés vonatkozásában nem általában szükséges a bíróságnak vizsgálnia, hogy az adott magatartás bizalomvesztésre alapot adhat-e, hanem a „vezetői bizalom” megrendülését. A bizalomvesztésre történő hivatkozáshoz nem elegendő valamely kormánytisztviselői kötelezettségszegés igazolása, szükséges a kölcsönös együttműködés szerinti munkavégzésben megnyilvánuló bizalmi elvben bekövetkezett „törésre” történő utalás is. A bizalomvesztés egy erkölcsi, etikai jellegű, a munkavégzésben megnyilvánuló bizalmi elvet juttat kifejezésre, amely az érintettek között szubjektív érzésen túli körülmény kell hogy legyen, hiszen vita esetén a munkáltatónak bizonyítania szükséges azok valódiságát és okszerűségét (a **K....** Döntőbizottság határozatai bírósági felülvizsgálata Kúriai joggyakorlat-elemző csoport összefoglaló véleménye, EBH2016.M24, a **K....** D.... határozatának felülvizsgálata iránti egyes kérdésekről szóló 3/2016. (III. 21.) KMK vélemény 5. pont).
- [77] A bizalmatlanság mint indok nem lehet személyes szimpátia vagy antipátia kérdése, ilyenként csak a köztisztviselő magatartásában vagy munkájában megnyilvánuló és egyéb bizonyítható olyan objektív tények szolgálhatnak, amelyek kellő magyarázatát adják annak, hogy a köztisztviselő felmentése miért elkerülhetetlen.
- [78] **B... Gy....** építésügyi előadó elismerte, hogy a függő hatályú határozatot nem kiadmányozták, és nem figyelt az abban foglalt a határidő leteltére. Az, hogy felperes megkerülésével postázták ki a határozatot, nem minősülhet az ő vonatkozásában súlyos kötelezettségszegésnek, ezért a bizalomvesztés alapjául sem szolgálhat. A perben bizonyított, hogy a függő hatályú határozatról, annak kiadásáról, a felperes utólag szerzett tudomást, ezért ellenőrzési kötelezettségét sem szeghette meg.
- [79] Amennyiben a munkáltató észlelte, hogy a felperes a munkaköri kötelezettségét vétkesen megszegte, úgy lehetőség volt arra, hogy fegyelmi eljárást rendeljen el, melynek keretében a pontos tényállást felderíti, és az összes körülmény mérlegelésével dönt a jogkövetkezmények alkalmazásáról.
- [80] Következetes a bírói gyakorlat abban, hogy ha a köztisztviselő a kötelezettségét vétkesen megszegte, akkor vele szemben fegyelmi eljárást kell lefolytatni, és nem a bizalomvesztésre hivatkozva felmentéssel megszüntetni a jogviszonyt (Mfv.II.10.344/2017/6.).
- [81] Azon körülmények, hogy a felperes a tudomásszerzést követően milyen további határozatokat hozott, azok megfeleltek-e a szakma szabályainak, valamint a munkáltatói jogkör gyarlója által feltett kérdésekre a válaszai pontosak és kimerítőek voltak-e, kötelezettségszegésként fegyelmi eljárás alapját képezhetnék volna.
- [82] A Kttv. 76. § (1) bekezdése felsorolja a kormánytisztviselők kötelezettségeit, míg a (2) bekezdés szerint az (1) bekezdésben

meghatározottakon túli követelmény a szakmai lojalitással történő feladatellátás. A jogszabály nem határozza meg, hogy mit kell érteni szakmai lojalitáson. Jelen perben a kötelezettség megszegésénél a fegyelmi vétség és a vezetői bizalom elvesztésének mint felmentési oknak az elhatárolása volt szükséges.

- [83] A bírói gyakorlat szerint a vezetője bizalmát elvesztette felmentési ok alkalmazása jogellenes, amennyiben a munkáltató fegyelmi eljárás megindítására alapot adó - a Kttv. 76. § (2) bekezdés körébe nem sorolható - kötelezettségszegéssel indokolja a kormánytisztviselő felmentését (EBD2016.M.7.).
- [84] A munkáltatói jogkör gyakorlója a felperes terhére rótt eseményeket saját, szubjektív értékítélete alapján minősítette, és ennek figyelembevételével döntött a felperes jogviszonyának bizalomvesztés okán történő megszüntetéséről. A bizalomvesztés szubjektív értékítélet alapján történt, az annak alapjául szolgáló alapos és súlyos okok - mint objektív tények - nem voltak megállapíthatók.
- [85] A 20 havi illetménynek megfelelő átalány-kártérítéssel kapcsolatban a felperes bizonyította, hogy 2017. április 15. és 2018. május 9. között regisztrálva volt az állami foglalkoztatási szervnél, és ebben az időszakban nem tudtak a részére megfelelő munkahelyet felajánlani. A felperes megpróbált elhelyezkedni a B.... K.... Ö..... P.... H.... É..... I....ban, azonban ez nem volt sikeres. Az ügy irataihoz csatolta a 2017. február 11. és 2018. május 18. közötti időszakra B.... F.... ... Kerület Ú... P.... H... humánpolitikai vezetőjének igazolását, a B... F... ... K... Ö... jegyzőjének nyilatkozatát, valamint B... F... ... K... P...-P... P... H... címzetes főjegyzője által kiállított tájékoztató levelet, hogy ebben az időszakban az építéshatósági osztályvezetői állás nem volt meghirdetve (Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 52.M.112/2017/...).
- [86] A Kttv. 193. § (5) bekezdés alapján járó káráltalánynál a (6) bekezdés szerint figyelembe veendő a (3) bekezdésben foglalt szabály. E szerint nem kell megtéríteni a kárnak azt a részét, amely máshonnan megtérült vagy kellő gondosság mellett megtérülhetett volna. A kellő gondosság elmulasztásának különösen azt kell tekinteni, ha a kormánytisztviselő az állami foglalkoztatási szervvel nem működik együtt a munkavégzésre irányuló jogviszony érdekében, nem köt álláskereső megállapodást, illetve az ... által felajánlott megfelelő munkahelyet elutasítja, továbbá maga nem keres aktívan munkahelyet. A bíróság a kellő gondosság elmulasztásának az elmaradt illetmény, egyéb járandóságok, illetve a kormánytisztviselői kár megtérítésével kapcsolatos következményt az eset összes körülményeinek mérlegelése alapján állapítja meg.
- [87] A kárenyhítési kötelezettség nem korlátlan (Mfv.I.10.036/2019/7.). Annak határt szab egyrészt az, hogy teljesítése ne jelentsen a károsult munkavállaló számára aránytalanul nagy terhet, másrészt az a józan gazdasági megfontolás, amely szerint a kárenyhítés célja a

károsultat ért vagyoni hátrány csökkentése és nem a károkozónak a kártérítéstől való mentesítése.

- [88] A kártérítés összegének mérlegelésénél értékelni kellett, hogy a felperes jogviszonya bizalomvesztéssel szűnt meg, valamint életkorából adódóan már nehezebben tudott elhelyezkedni. 2018. május 10-én határozatlan idejű közszolgálati jogviszonyt létesített B... F... F... H...nál beruházási szakreferens munkakörben, így a megítélt 20 havi illetményének megfelelő átalány-kártérítés nem minősül eltúlzottnak. figyelemmel arra, hogy a felperes végkielégítésre ezen a jogcímen nem volt jogosult (Kttv. 69. § (9) bekezdés e) pont).
- [89] Az alperes felülvizsgálati kérelmében alappal hivatkozott arra, hogy a végkielégítés a felperesnek nem jár.
- [90] A Kttv. 193. § (5) bekezdése értelmében ha a kormányzati szolgálati viszonyt nem az (1) bekezdésben foglalt módon szüntették meg jogellenesen, a kormányzati szolgálati jogviszony a megszüntetésről szóló jognyilatkozat szerinti időpontban megszűnik, de a kormánytisztviselő részére - az eset összes körülményeinek, így különösen a jogsértés és annak következményei súlyának mérlegelése alapján - legalább két, legfeljebb 24 havi illetményének megfelelő átalány-kártérítést kell fizetni.
- [91] Az átalány-kártérítés mint jogkövetkezmény valamennyi kár kompenzálására szolgál, a Kttv. 193. §. (5) bekezdése pedig nem ad lehetőséget az átalány-kártérítésen felül a jogellenes megszüntetés jogkövetkezményeként végkielégítés megfizetésére. A Kttv. 193. (5) bekezdése alapján megítélt átalány-kártérítés a károsodás bekövetkezésével, azaz a jogviszony megszüntetésével vált esedékessé, ezért a kamat az esedékesség időpontjától jár.
- [92] A fentiek alapján a törvényszék ítélete nem sérti a Kttv. 63. § (2) bekezdés e) pontjába, 66. §-ba, 76. § (2) bekezdésébe, valamint a 193. § (3) és (6) bekezdésében foglaltakat. A bíróságok a felek előadását és az eljárás során felmerült bizonyítékot a maguk összességében meggyőződésük szerint bírálták el, így nem sérült a Pp. 206. § (1) bekezdése sem.
- [93] A Kttv. 193.§ (5) bekezdését a törvényszék tévesen értelmezte, ezért a Kúria Pp. 275. § (4) bekezdése alapján a másodfokú ítéletnek az alperest 10 havi illetménynek megfelelő mértékű végkielégítés megfizetésére kötelező rendelkezését helybenhagyó részét hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatva a végkielégítés megfizetésére irányuló keresetet elutasította, egyebekben hatályában fenntartja.

Záró rész

- [94] A nagyobb részt pervesztes alperes másodfokú és felülvizsgálati eljárási költséget köteles fizetni a Pp. 81. § (1) bekezdése alapján.
- [95] Az illeték mértéke 15.648.000 forint pertárgyérték alapulvételével

az 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 50. § (1) (3) bekezdése alapján került megállapításra, a viselése az Itv. 5. § (1) bekezdés c) pontján, valamint a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13.§ (1) bekezdésén és 14. §-án alapul.

[96] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján nyilvános tárgyaláson bírálta el.

[97] Ez ellen az ítélet ellen a Pp. 271. § (1) bekezdés alapján nincs helye felülvizsgálatnak.

, 2020. március 04.

**Dr. Hajdu Edit s.k. a tanács elnöke, Dr. Gál Attila s.k. előadó
bíró, Dr. Mészárosné
dr. Szabó Zsuzsanna s.k. bíró**

A kiadmány hitelével:
tisztviselő